

1. Dozpívav svoji písničku, veliký Antonín složil ruce na zádech a maní dýchal na kuličku teploměru. Sloupec téměř neúplatný sotva se pohnul a Důra znamená tuto řádnost měl několik myšlenek, jež se vystřídaly v sledu míšených karet.

„Tento způsob léta,“ děl vposled, odvraceje se od přístroje Celsiova, „zdá se mi poněkud nešťastným. Je chladno a můj dech, jakkoliv jsem nepozřel vody, je mrazivý. Který měsíc nám zbývá, jestliže ani červen není dost vhodný, abychom pečovali o zdraví a o tělesnou čistotu? Nuže, ať je podnebí příznivé čili nic, tyto věci nesnesou odkladu.“

Řka to ujal se mistr řemene, svlékl svůj šat a dívaje se dolů do vody, jež zrcadlila jeho dlouhé zarostlé nohy, roubení bazénu a nebeskou báň, znamenal obraz obrácené nádoby, kterou kdosi neuměle postavil právě na okraj, a dodal:

„Ach, plovárna a tato čiška jsou prázdný.“

2. Smuténka

*To až se v září stmívá,
už bez sametu, drsně, naholo,
po poli chodí smuténka
a zpívá,*

*smuténka chodí kolem hrud
šedých jak skřivani a zpívá,*

*(je příběh starší nežli já,
než moje smrt,
než smutek ze mne, odpusť)*

*zpívá si na poli smuténka
a chodí
po konopných cestách podzimu.*

3. [...] BRUTUS: [...] Římané, spoluobčané a přátelé! Vyslechněte, oč mi jde, a ztište se, abyste mě mohli vyslechnout. Věřte mi, že jsem čestný, a připomeňte si, jak čestného mě znáte, abyste mi věřili. Sudte mě svou zkušeností a probuďte svůj rozum, ať je váš soud tím správnější. Pokud je v tomto shromáždění někdo, komu Caesar opravdu přirostl k srdci, chci mu říct: Brutovu srdci Caesar nebyl o nic vzdálenější. A chce-li se ten vřelý ctitel ptát, proč se Brutus Caesarovi vzepřel, odpovím: ne proto, že jsem Caesara měl méně rád, ale že jsem raději měl Řím. Nebo si více přejete živého Caesara a svou smrt v otroctví, než Caesarovu smrt, a tím svůj život na svobodě? Protože Caesar mi byl nakloněn, pláči nad ním; přálo mu štěstí, z toho se raduji; byl zmužilý, za to si ho vážím; ale že moci chtěl tím víc, čím víc jí měl, zabil jsem ho. Slzy za náklonnost, radost za štěstí, úcta za zmužilost a smrt za touhu po moci. Je mezi vámi někdo v duši tak ubohý, že chce být otrokem? Ať promluví, protože tomu jsem já uškodil. Je v někom z vás tolik nevědomosti, že ho netěší být Římanem? Ať promluví, protože tomu jsem já uškodil. Klesl snad někdo z vás tak hluboko, že nemiluje místo, k němuž patří? Ať promluví, protože tomu jsem já uškodil. Ptám se vás, odpovězte.

VŠICHNI: Nikdo, Brute, nikdo.

BRUTUS: Neuškodil jsem tedy nikomu. [...] Než skončím, chci vám říct: jako jsem ve prospěch Říma zabil nejlepšího přítele, i pro sebe mám tutéž dýku, kdyby se mému Římu zlíbilo nezbytně potřebovat moji smrt.

VŠICHNI: Zůstaň živ, Brute! Musíš zůstat živ!

PRVNÍ OBČAN: Pojdte ho odvést domů v triumfu!

DRUHÝ OBČAN: Vedle soch předků musí mít i svou.

TŘETÍ OBČAN: Ať on je Caesarem! [...]

PRVNÍ OBČAN: Pojdte! Jdem s ním a provolávejte mu slávu! [...]

BRUTUS: Občané, když dovolíte,

odejdu sám, a zavděčte se mi:

zůstaňte s Antoniem. Uctěte

mrtvého Caesara a tutéž úctu

prokažte chvále Caesara, k níž my jsme Antonia oprávnili. [...]

ANTONIUS: Přátelé,
občané Říma, vyslechněte mě.
Přicházím pohřbít Caesara, ne chválit.
Člověka přežívá, co spáchal zlého,
dobro však hyne s ním. I s Caesarem
to nechme takhle skončit... Vzácný Brutus
vám o něm řekl: toužil po moci!
Toužil-li po ní, byl to těžký hřích
a Caesar na něj těžce doplatil.
Smím z vůle Brutovy i ostatních –
protože Brutus, to je čestný muž,
i všichni další, samí čestní muži –
na Caesarově pohřbu pronést řeč.
Byl to můj přítel, poctivý a věrný,
Brutus však říká: toužil po moci,
a Brutus, ovšem, to je čestný muž...
Přiváděl Římu ty, jež podrobil,
výkupné za ně shrábl stát – a to
je Caesarova touha po moci?

Nad nářkem chudých Caesar plakával -
otrlost svědčí vůli k moci líp!
Brutus však tvrdí: toužil po moci,
a Brutus nesporně je čestný muž.
Viděli jste v den Luperkálií,
jak jsem mu třikrát nabídl korunu
a třikrát odmítl. To je ta touha?
Brutus však říká: toužil po moci,
a to je nepochybně čestný muž.
Tím, co tu říkám, nechci popřít Bruta,
jsem tu však, abych říkal to, co vím.
Uctívali jste ho, a bylo proč!
Nemáte tedy proč se bránit žalu.
Rozum se rozhodl sloužit hovadům
a lidem zbyla tupost... Odpusťte,
mé srdce mešká v rakvi u Caesara;
než se mi vrátí, musím umlknout.

(autoři ukázek budou záměrně uvedeni až na semináři)